

HOE STIL AAN IEDEREEN TEGEN VERBREIDING VAN HET SCHIPDONKKANAAL IS

‘Ik wist van in het begin dat het onmogelijk was’

Wat de Lange Wapper is voor Antwerpen, is het Schipdonkkanaal voor West- en Oost-Vlaanderen. De verbreding van het kanaal oogt weliswaar niet zo spectaculair als de megalomane brug, maar ook hier hebben goed gedocumenteerde burgers de publieke opinie overtuigd van de zinloosheid van de onderneming. Eén man ligt aan de basis van het protest: de gepensioneerde topambtenaar Paul Vansteelandt.

Paul Vansteelandt, de man achter het protest. © kvg

PIETER LESAFFER

Het Schipdonkkanaal is een van de mooiere landschapsgebieden in het overbemeste en volgebouwde West- en Oost-Vlaanderen. Maar al dertig jaar hangt daar een zwaard van Damocles boven. Al zolang is er sprake van een verbreding van het kanaal, om de Zeebrugse haven ook voor grote schepen vanuit het binnenland bereikbaar te maken. Dat Joachim Coens, de voorzitter van die haven, de omwonenden daar eind 2006 nog eens aan herinnerde, was dan ook geen verrassing. De haven, in de schaduw van grote broer Antwerpen, zoekt manieren om uit te breiden. De toenmalige bevoegde CD&V-ministers Kris Peeters, en daarna streekgenoot Hilde Crevits, waren daarbij een bondgenoot. Zij zouden een haalbaarheidsstudie laten maken. De omstandigheden waren goed. De natuurbeweging kon niet tegen de ecologisch verantwoorde binnenscheepvaart zijn. Een maatschappelijk draagvlak voor de verbreding creëren zou ook wel lukken. Want zo'n kanaal doet de haven nog meer groeien, en levert dus jobs op. Bovendien zou het verbrede kanaal veel vrachtwagens uit het Brugse verkeerskluwen doen verdwijnen. Intussen zijn we meer dan twee jaar verder, en de verbreding lijkt verder weg dan ooit. In alle politieke partijen nemen steeds meer mensen afstand van het hele project. Het maatschappelijk draagvlak is volledig weg. De publieke opinie, die twee jaar geleden nog

verdeeld leek, heeft zich afgekeerd van de verbreding van het kanaal. Deze week vormden zelfs de historische tegenpolen Boerenbond en milieubeweging één front tegen deze 'strategische blunder' (DS 10 april).

Aan de basis van deze omslag ligt het burgerinitiatief 't Groot Gedelf. Deze actiegroep was er twee jaar geleden snel bij om de verbredingsplannen met gedegen studiewerk te counteren. Vooral de dossierkennis maakte van 't Groot Gedelf een invloedrijke actiegroep.

Een van de belangrijkste leveranciers van die dossierkennis stond in een vorig leven aan de andere kant, als hoofdingenieur-directeur van de dienst Water en Bodembeleid. De gepensioneerde ambtenaar Paul Vansteelandt (67) kent alle in- en uitgangen van een dergelijk technisch dossier. Hij pluist alle documenten rond de verbreding uit, maakt nota's en verzamelt tegenargumenten. Bovendien levert hij zijn diensten niet alleen aan zijn kompanen van 't Groot Gedelf. Iedereen die argumenten zoekt voor zijn protest, krijgt kant-en-klare nota's, of het nu de liberaal Mathias De Clercq, de natuurbeweging of CD&V'er Joke Schauvliege is.

't Groot Gedelf, dat in Damme is ontstaan, had Vansteelandt precies vanwege diens achtergrond gecontacteerd. Hij woonde bovendien in Zomergem, een van de andere getroffen gemeenten. 'Ik wist meteen dat een dergelijk kanaal onmogelijk was', zegt hij. 'En ik weet waarover ik spreek, ik heb in de jaren tachtig nog meegeschreven aan het grondwaterdecreet en het integraal waterbeleid. Voor mij ging het absoluut niet over de overlast. Ik was vooraf verantwoordelijk dat de impact op de waterhuishouding werd verzwegen. Het project vroeg water dat er niet was. Het effect van de verbreding op de andere waterwegen zou desastreus zijn.'

Vansteelandt beet zich vast, en ging namens 't Groot Gedelf in het 'stakeholdersforum' zitten. Dat was vorig jaar opgericht om alle belanghebbenden feedback te laten geven op de verbreding. 'Op de eerste vergadering was ik ongeveer de enige die het project radicaal afblies. Er was een zestigtal mensen aanwezig, en die zaten allen maar wat te knikken. Maar ik zette door, omdat ik wist dat ik gelijk had.'

